

FOAIE

центръ

ИЩЕ, ИЩЕ ШИ ЛИТЕРАТУРЪ.

№. 29.

Duminică 20. Julie.

1841.

БЪКРЕЩІИ*).

Бъкрещії сѣнт капитала а тот ста-
тъл Ротънїи, чеа маї маре ал гърїи, ши
заал дїн челе маї дїсептате дї Европа;
заал сѣнт граделе де лъдїме 44°, 27'; іар
лвїрїме 45°, 48' р.; аъ песте 5 чексрї
дїмпрежър, ши ла 80000 лъквїторї, дї
12000 касе, 14000 фамиліи, дїн каре 250
преодї, 1800 сздідї (1220 австриачї); 2600
евреї, 2500 цїганї шал.

Бъкрещїи сѣнт резїденція прїнцилор;
шадереа дналтеї повледе; а консолїор
де пѣтерї стрїне: Енглїтера, Франда,
Австриа, Прѣсія, ши Рѣсія; центръ адмї-
нїстрації чївїле, мїлїтаре, ши релїгіосе; а
къпетенї мїлїдїи націонале, ши а канцеларїї
ши касармїи еї. Аїчї сѣнт дналтеле
офічїи ши дрегъторїи; Налтъл Dıvan саъ

*) De este чева пентръ каре съ поатъ өї ре-
дакція не дрептъл дївїновъдїтъ дї сѣера
лъркърїи сале, ачеаста поате өї дїтре алте-
ле, къвїкъ ам дат фоарте пар дескрїерї де
четъдї. Ам пѣтеа да къвїт ла зрмареа
поастръ саъ нъ, есте дїтреваре че нъші
поате авеа респїзсѣл аїчї. Іатъ асгъдатъ
Бъкрещїи, дескрїшї ла 1835 de D. Проф.
Ценїліе дї географїа са. —

Редакц.

Сенат; Къртъ Адмїнїстратївъ ши Жъде-
къторѣаскъ; трївзналїа де Комерчїв; Крї-
мїналїческ, Полїдїа, Маїїстрат, Комїтет
де карантїне, Докторѣск, де Інстръкція пѣ-
влїкъ, шал.

Бъкрещїи сѣнт magazia а тот него-
дъл, ши индъстріеа Ротънїи; аре доъ ті-
пографїи; Редакціе де Газетъ „Кърїеръл
Ротънѣск“, дела 1828, ши „Бълетїн офі-
чїал; 2 Літографїи; 130 Бїсерїчї къ але
тъпъстїрїлор ши капелелор лор, іар ла
100 сѣнт дї махалале, кѣте доъ тем-
плърї католїче, протестанте, арменецї, ши
сїнагоде евреецї; ши 4 спїтале маї марї:
ал Колдїи, Орфанотрофїи, ал Мъркъдї, ши
Пантелеїмонъл*); песте 1000 касе марї;
хапърї 10 маї марї; ла 26 тьпъстїрї маї
марї, ши ла 100 фабрїчї, към: сьпъпърїи
5; новарне 10; верърїи 5; 60 тьвькърїи;
3 лътпърїи; 1 табакчерїе шал. Пентръ
кълтъра спїрїтъзалъ сѣнт: зп театръ наці-
опал, дї каре дела 1834 се репрезентеа-
зъ ши ротънѣще**); Сочїетате Фїлармо-
нїкъ маї де 70 содї пентръ дїтїндеръ лї-

*) De атъчї дїкоаче саъ зїдїт ши с'аъ дескїе
спїталъл прїндесї Бранкован. Ped.

**) De врео треї ані дїкоаче нъ щїм съ се маї
репрезентеа нїмїк ротънѣще. Ped.

тератреї шї мѣзичїи вонале шї истрѣмѣта-
тале*); касин де лектѣрѣ пѣвликѣ а газе-
телор; мѣлте школі пѣвличе елементарѣ,
кѣ вре 1909 студентї, шї пенсїонате де
амандоѣ секселе; Семинар, а кѣрѣвїа дн-
фїндаре съ прегѣтѣще, шї зп колецїѣ на-
ціонал, пентрѣ шїинце шї лимбї: латїнѣ-
скѣ, французѣскѣ шал., кѣ вре о 400 стѣ-
денцї, шї 16 професорї. Днтр'ачест коле-
цїѣ сѣнт: зп пенсїонат націонал знде
шї шѣд: вре о 40 студентї шї 12 стѣ-
пендїстї кѣ келѣвїала статѣлї; музеѣ,
де архїкїтѣцї, шї рарїтѣцї, колекцїї де та-
бло античе шї кѣрїозїтѣцї патрале; бї-
блїотекѣ маре кѣ скриптѣрї де дїферїте
лимбї; Соцїетате лїтералѣ пентрѣ кѣлѣтра
лимбї; Соцїетате агрїколѣ пентрѣ днпа-
їтарѣ агрїкѣлѣтѣрї; чел маї фѣрѣмос орлож
ал капїталї (чѣсорѣк маре) шал.(?)

Бѣкѣрѣцїї се дншпарт дн чїнчї марї
цѣрдї пѣшїте пѣлцїї кѣ кѣтѣ о комїсіе,
Фїтекаре цласѣ аре о деосевїтѣ вѣпсѣ не
тавїдеме каселор: Алѣастрѣ, галѣвѣнѣ, ро-
цїе, верде шї пѣгрѣ. Днтр'ачесте 5 Ко-
мїсії се кѣзѣтѣ шї прїчїнїле фїенїї кѣрїа
пѣлцїї; аре 78 махалале, пѣшїтѣ дѣпѣ
Бїсерїка дор; іар дїп пентѣрѣтѣме злїцї
се тѣе крѣчїш де патрѣ подѣрї марї пїе-
трїде дела 1825, кареле се дндрѣцѣаѣзѣ
кѣтѣре челе патрѣ пѣрдї але лѣшїї дрѣпѣ,
шї сѣнт поаптѣ лѣшїнате де фанаре; По-
дѣ Могошїої, спре мн. кѣтѣре Трансїлѣвацїа
пѣшїт дѣпѣ о монїе де асемеѣнѣ пѣме, а-
честѣ есте чел маї днфѣрѣтѣвсѣдат кѣ па-
латѣ дн тот лѣнгѣл сѣѣ; Подѣл лѣї Шѣр-
ѣан Водѣ асемеѣнѣ днфѣрѣтѣвсѣдат, спре

шїазѣ м. кѣтѣре Бѣлѣарїа; Подѣл Калїдеї,
спре апѣс кѣтѣре Країова, пѣшїт дѣпѣ о
пропрїетарѣ а локѣлїї; шї подѣл Тѣргѣ-
лѣї дѣпѣ спре рѣлѣрїе, пѣшїт пентрѣ
тѣргѣрїле челе марї не тоатѣ сѣпѣтѣмѣ-
на, че се адѣпѣ ла капѣтѣл сѣѣ, шї маї
алес ла монїї не ла Дѣмїнїка а тоцї сѣпї-
дїї, кѣнд се фаче чѣ маї маре адѣнаре
дїп тоатѣ цара деспре шѣнѣте; дѣпѣ аче-
стеа сѣнт: ал Горганѣлїї, Вїтанѣлїї, Мі-
хаї-Водѣ, ал Тѣрговїдеї, шал. тоате пїе-
трїте.

Бѣкѣрѣцїї, че ва сѣ зїкѣ лок де бѣ-
кѣрїе, дѣпѣ кѣтѣ шї есте пентрѣ лѣрїїмѣ
дор, а кѣрїїлор, каселор, шї грѣдїїлор
дор, сѣ зїче кѣ сѣї пѣшїт дела стѣлїпѣл
ачестѣї лок анѣме Бѣкѣр, акѣрїї днкѣ се
аратѣ о мїкѣ бїсерїкѣ не зп делѣд днтрѣ
Рѣдѣл Водѣ, шї Дѣлѣвовїцѣ, не кѣнд ла
1200 Р. Нѣгрѣѣ васарав а пѣс аїчї лѣкѣ-
торї. —

Шѣ ла анѣл 1363 Мірчѣѣ васарав, бѣ-
тѣрѣнѣл, дѣпѣ стрѣлѣчїта вїрїїндѣ асѣпра
лїї Сѣлтан Баїазїт, аїчї днтр'ачелаш лок,
а шї зїдїт кѣртѣ веке, дрѣпѣ монѣмент,
пѣшїтѣ шї пѣлѣ анѣт; днсѣ пентрѣчїї аїчї
пѣшїтѣ вара; дар іарпа ла Тѣрговїде.

Аша а днчепѣт кѣ днчетѣл а крѣде
шї а се днфѣрѣтѣвсѣде де прїнцїї вѣрѣторї
ачѣстѣ капїталѣ, кареа мѣлте а шї пѣтї-
мїт прїн рѣстїрїде шї фокѣрї, шї акѣт
есте пїзкѣтѣл де чївїлїзацїа Ромѣнїї.

Ла 1594 Міхаїл вїтѣзѣл спре помѣнї-
рѣѣ зпор дрѣпѣтѣрї редовѣндїте, фаче не
фѣрѣмоса спрѣлѣчїѣнѣ де дѣлѣл Сперї тѣ-
пѣстїрїѣ Міхаї Водѣ, монѣмент де сѣвѣнї-
ре днкѣ; ла:

*) Маї сѣѣ?

оръитъсецѣвъ въ тѣмъте зидирі, вѣсеріи ші
мѣмѣстирі: Свѣрндарѣл, шал.

1698. Сѣит пріндѣл Костандіа Басара
рѣа Брѣжковѣвл, Вѣкрѣціи рѣмѣл рѣсид
дендіа а домнілор, фѣрд'а а се маі стрѣ
мѣл, іарна ла Тѣрговіцѣ.

1780. Се маі двѣрѣмѣсецѣвъ кѣ кѣр
тѣ домнѣскѣ дела Спирѣ; снѣталѣ Ор
фанотрофіеі, колеціл дела Сѣмѣлѣ Сана,
касарміа, шал.

1801. Се пѣснѣск де фріка рѣвелі
лор дела Діѣ.

1802. Кѣтрѣмѣрѣл чел маре сѣрпѣ
саѣ деспикѣ тоате челе маі фѣрѣмоасе зі
дірї; ла 1804, 12 чѣсѣрї арде піюда ші
чаа маі фѣрѣмоасѣ парѣ дѣн чѣнтрѣл капі
талей.

1812. Аічі са дѣкеіат трактатѣл де
начѣ дѣтрѣ Рѣсіа ші Тѣрчіа.

1815. Мѣрѣада кѣрте Домнѣскѣ де
ла Спирѣа арде де тот, ашої віне грозава
чѣмѣ че а сечерат пѣсте 70,000 обѣлѣтѣ
дѣ царѣ, ші вічі.

1825—1835. Дѣнкѣ с'а маі двѣрѣмѣ
сецѣат кѣ алес; стрѣнѣрѣрѣ аелор вѣл
тоасе, кѣрѣдірѣл злїцілор, ші маі алес кѣ
парѣосірѣл лор кѣ піатрѣ, ші кѣ мѣлдіне
де зидирі дѣлѣ архітѣктѣра Еѣропей, че даѣ
зп поѣ лѣстрѣ ші фѣрѣмѣсецѣ Капіталей де
акѣм, ші зп поѣ аер де сѣмѣтате чѣнтрѣ
кѣрѣденіе.

Бѣкрѣценіи, ка ші чѣмалці лѣкѣиторі
дѣн оравѣле Прінчіпагѣлї, сѣит іѣвиторі
де кѣрїозітѣдї, повѣтѣдї, романѣе, ші дѣ
вѣдѣтѣрї, зпде лімѣва Франѣзѣл са фѣкѣт
комѣлѣ акѣм; еї сѣит іѣвиторі де лѣкс
ші де тоате лѣкрѣрїле фѣрѣмоасе, ле плак
адѣлѣрїле де петрѣчѣре, кѣм театрѣл, . .
вѣлпатѣл, прїмѣларѣ шал.; тобіліле, ко-

стѣмѣл саѣ портѣл, маса ші церѣмонїле
лор сѣит тоате дѣлѣ але Еѣропїи. Тѣме
рїмѣ де амѣндос сѣмѣле аѣрѣл, іѣте, а
лѣрѣл ші цѣміоасѣ, іѣвїгоаре де дѣвѣдѣ
тѣрѣ ші маі алес де мѣзїкѣ ла карѣ мѣлѣт
сѣ ші дѣделѣтнїчѣе, шал.

Бѣкрѣціи сѣит патрїа фѣоїлор прїн
ці: Мірча Басараѣ, Цѣпош, Драѣл, Дѣ
іот, Міхѣл вїтѣлѣл; ші а вѣмїлор ші вїр
тошї домнї патрїодї: Радѣл чел маре,
дѣлѣлѣтѣрїторѣл стѣлѣлї; Неагѣл Бас
араѣ, чел вїртѣос; Патраш чел вѣл; Шѣр
ван Басараѣ; Матеїл Басараѣ дѣделѣтѣл,
кареле дѣлѣлї а траѣлс сѣрїнтѣрї ші лѣцї
дѣ лімѣва ромѣнеаскѣ (а кѣрор се поате
фѣлі ші Тѣрговіцѣ але фї Патрїе); Кон
стантїн Басараѣ, чел дреит ші вѣлнд;
Константїн Басараѣ Брѣжковѣвл: чел дѣн
зрѣл прїад пѣмѣлѣтѣл; ші а дѣлѣлор
Прїнци пѣмѣлѣтѣл дѣ Рѣдѣнерѣціа Ромѣ
нїей: Грегорїе Гїка, дѣлѣлѣтѣрїторѣл а
мѣлѣ лѣкрѣрї; ші Александрѣ Гїка, прѣ
зпал ші зѣлосѣл пострѣ де акѣм Рѣ
цѣнт.

Ачѣста есте патрїа ші а дѣлѣлор
поедї ші літѣраці дѣ Ромѣнїа: Іанакѣ
Вѣкрѣскѣл, Іанкѣл Вѣкрѣскѣл, В. Кѣл
лова, Еліад, шал.

Бѣкрѣціи, ачѣстѣ Капіталѣ фѣрѣмо
асѣ ші попѣлѣтѣл, де о фїгѣрѣ овалѣ, дѣлѣ
позїціе сѣит дѣ чѣнтрѣл Ромѣнїи, ші дѣ
нїлѣлѣл жѣд. Лічовѣл, дѣтр'о граѣціоасѣ
ші дѣтїмѣсѣл кѣлпнїе, дѣнтрѣ рѣжѣрїле Дѣл
вовїда ші Колїнїна, акѣрор дѣлѣлѣрї о
дѣлѣлѣлѣрѣл ка зп фѣрѣмоасѣ зїд рѣгѣлат де
палт дѣн тоате пѣрїїле; ші стаѣ пе о
лѣлѣгѣрѣдѣ лѣнкѣ а дѣлѣлѣлор веїї аї
Дѣлѣвовїціи (де ачѣа сѣлпнд адѣлѣк дѣ
пѣмѣлѣтѣл Бѣкрѣцілор, і'алокѣрѣ се а

Фалъ прѣ тѣлт ші мінута тѣсін асвѣд) дін стѣнга еї маї тѣлт, кареа кѣрде прін шіжлок, ші о деспарте дн доз.

Din zidiriile maї marї de pe matziriile de mz. ale Kapitaliї, vekiv dѣrm de Dѣmьбовиdъ, ka o sprѣnчѣнъ дѣкорѣнатъ кѣ зп шір de вїї, грѣдині ші ливезї, спре апѣс сѣнт ачестѣ:

Котроченїї о Фрѣмоасѣ zidire, Фѣкѣтъ de П. Шѣрван Kapтакzїи ла 1688 (каре а Фѣкѣт ші хапѣл Шѣрван Водѣ). Аїчї петреча маї паїнте Прїнциї вара, de аїчї сѣ приведе Капитала дрепт дн фагѣ de пе зп лок палт, знде одатѣ ера о ма-ре пѣдѣре. Маї дн жос пе кѣлтѣ рѣт-лѣї есте:

Деалѣ Спїрѣ, пѣміт дѣпъ форма спї-ралѣ, de знде деспре апѣс, de пе зп тѣ-рец деал, ка о спрѣнчѣнъ палтѣ, de сѣс дн жос сѣ приведе чеа маї Фрѣмоасѣ фа-дадѣ а капїталей дрепт дн фагѣ іарѣ. Аїчї сѣнт ші мареле рѣне а Кѣртеї Домпедї а темплѣлї ші а четѣдїї, пѣмітѣ Кѣртѣ арсѣ: кѣчї с'аѣ арс ла 1813.

Апої е Фїларетѣл, знде есте ча маї Фрѣмоасѣ, ші маї десфѣтътоаре прїмѣла-ре ші адѣпаре маре тоатна: пентрѣ вер-дѣра Кѣмпїей, вѣпѣтатѣ апей ісворѣтоаре, ші вїїле че днФрѣмѣсѣдѣзѣ кѣлтеа дѣл-лѣї аркос. Фїларетѣл пѣстрѣзѣ пѣзїтатѣ сѣвенїрѣ марелї пѣстор Фїларет, знѣл дн чеї маї марї, маї днвѣдат, ші маї кѣ дн-пїтате че а пѣсторїт дн Мітрополїе.

Маї жос тот спре mz. сѣнт Вѣкѣре-шїї тѣрѣдѣ тѣпѣстїре, тот пе ачѣ кѣл-те, Фѣкѣтъ de Ніколае Маврокордат ла 1720. Аїча есте дескѣлїкарѣ Прїнцилор, венїнд дн Константінопол.

Ла марціїїле de mn, пе дѣртѣрїї Ко-

лїтїнї, асемеиѣ ка зп zїд спре mn. ші ка-пал, сѣнт челе маї Фрѣмоасе алее ші плїмѣзѣрї de петречере, маї алее вара. Dїn-тр'ачестеа маї днсемеиате сѣнт деспре апѣс:

Белведерѣ, адїкѣ vedere Фрѣмоасѣ, пентрѣ позїдїа са сѣс пе лѣнгѣ Дѣмь-вїдѣ, пометѣрїле, ші флоретѣрїле салѣ. Маї спре Р. есте:

Бѣлѣса, вїзїтатѣ пентрѣ Фрѣмѣсѣдѣ пѣдѣрї чеї кѣрате, ші кѣ палдї цѣжарї дешї, лѣмінатѣ кѣчїш песте тот, кѣ маре парадѣ ла 1832, спре чїнстѣ Президентѣ-лї Павел Кїселеф.

Днтре дѣмьврава Бѣнесїї ші капїталѣ дрепт подѣл Могошої есте ші алеа чеа маре, лѣнгѣ зп карт de час ші латѣ 10 стѣнжїнї, компѣс дн треї дрѣмѣрї прїн-тре теї, днченѣте ла 1832, ші днкѣ пе-їспрѣвїтѣ*), ші трече дн лат зп Фрѣмос кѣмпн орїзонтал, днтре Белведере Капї-талѣ, ші Херѣстрѣл.

Маї дн жос пе апа Колїтїнї есте Хе-рѣстрѣл, лок вїзїтат вара de повледе преа тѣлт: пентрѣ аерѣл чел кѣрат, апа са зпа дн челе маї вѣне ші маї сѣпѣтоасе, ші пентрѣ позїдїа са ча палтѣ пе дѣртѣрїї зпїї марї вѣлдї, de пе каре дѣртѣрї песте пентѣсрателе шѣсѣрї, авїа се вѣд департе спре nord вѣрѣзѣрїле челе палте але Кар-паділор.

Колїтїна, чеа маї десфѣтъчоасѣ ші маї вїзїтатѣ прїмѣларе а повледїї вара дн серїле зїлелор сенїне, вестїтѣ пентрѣ алеа са чеа регѣлатѣ, de теї, пе марціїѣ кѣмп-

*) Нічї акѣта ла 1841 сѣ пѣ фїе іспрѣвїтѣ? Се паре кѣ арворїї сѣ кам зскѣ кѣрѣнд. —

пълзи Колеантини, ши не дъртъріле знеі фрътоасе вълді ка зп семічерк. Аічі алътърф сѣнт ши палателе Домпещі, тълъстірф Пълтвзита, ши о вісерікъ фрътоасъ кз зп палт търп ши клопот маре. Де аічі іар се пьерде прівіреа песте петърцінітеле кѣмпні че се аскѣнд кз дпчетѣл дп vedere сѣвт orizon.

Дптре Колинтина ши капиталъ тре кѣнд дп лат се дптінде о фрътоасъ кѣмпіе овалъ. Кѣмпѣл Колинтини есте Кѣмпѣл мзі Марс ал Бѣкзрецілор, знде саѣ фѣкѣт ши се фак челе маі фрътоасе ши маі кз парадъ помпе, церемоніи, ши ексерцідіи мілітаре, кѣм: сѣндірф стѣгзрілор, армелор, ши Міліціеі націонале ла 1830; жърѣмѣнтѣл креднціи остъшещі ла 1834; ordііле ши ревизііле арміеі, шал.

Маі жос спре Р. есте Мъркѣца, кз о фрътоасъ пѣдъріче, акѣм казарміе де ексерцідіе а кавалеріеі мілітѣрещі; ши маі жос есте Пантелеімонѣл, ла капѣтѣл де Р. ал капіталіи, вестіт петрѣ зп кзрат спітал ал фаміліеі де Гіка, знде слѣвичѣнѣ отепѣскъ чѣ скѣпѣтатѣ дши афлѣ шѣпгѣере дзрерілор, шал.

Дп лѣзптрѣл Бѣкзрецілор маі тоате каселе сѣнт дптр' о грѣдінѣ плінѣ де помі, коначі, флоретзрі, ши вердзрі, че дпфрігзрѣзѣ, вара маі алес, зп кодр' маре ши чел маі фръмос проспект де о капіталъ, кареа, кз дндестѣлареа челор тре вѣнчоасе, а пометзрілор, ши плімѣзрілор десѣѣтѣтоаре, се фаче адевѣрат четате де възкріе, знде акѣм вре о 450 ani ера пѣмаі зп мік сат ши пѣдѣре маі ткѣлт.

Чеа че фігзрѣзѣ дпсѣ, ши дпфрѣмѣсѣдѣзѣ дпкѣ маі ткѣлт прівірѣ капіталіи сѣнт зідзріле четѣдещі, ши палтеле тзр-

пзрі але челор 100 темплзрі саѣ вісерічі, ши 26 тълъстірі марі, але кзрор вѣрѣзрі ши фададе, ка ши проспектеле палателор дп лѣзптрѣ ши афарѣ, се пьерд прітѣвара пріп пометзріле петзрцініте дп грѣдініле дпфлоріте ши дпверзіте, ши але кзрор grandіос зет де пенѣтзрате клопоте марі ши мічі, сеѣра ши дпмінѣда, дп сзрѣвѣторіле ши церемонііле реліціоасе, дпсѣфлѣ отѣлѣ чѣ маі тѣрѣдѣ ши маі респектѣоасѣ імпресіе. Дптр'ачестѣ маі марі сѣнт:

Мітрополіа, кѣпетеніе а тѣтѣлора, ши чентрѣл адміністраціеі вісерічещі, фѣкѣтѣ де Константін Басарав кѣрпѣл ла 1655, аре марі зідзрі не о товілѣ пірамідалъ ши палтѣ, де знде іар се прівеще, де апроапе, дрепт дп фацѣ, тот чентрѣл капіталіи. Не ачест дѣл есте ши ча маі дпфрѣмѣсѣдатѣ Алее а Бѣкзрецілор. Ачача есте ча маі візітатѣ дп плімѣзріле пѣвліче, фѣкѣте де Мацістрат ла 1833. Дп лѣзптрѣл Мітрополіеі сѣнт: сала Цепераліи адзпзрі націонале; архіва прінціпатѣлѣ; трѣпѣл С. Дімітріе, протекторѣл капіталіи, шал.

Радѣл-Водѣ спре Р. де Мітрополіе тот не о товілѣ латѣ, фѣкѣтѣ іарѣ де Радѣл Міхнеа ла 1614: кѣчі ча веке дела 1575 алзі Александрѣ Водѣ сѣ рѣстѣрпасе дп апріндерѣ знеі ерѣзріи пѣсе дптрѣлса. Ачечастѣ тълъстіре пріп ашезѣмпітеле ктіторілор се хотѣрѣсе а фі оспѣтѣріе овдѣѣскѣ петрѣ тоді кѣлѣторіи марі ши мічі! —

Дп тіжлокѣл капіталіи есте піаца Негѣдѣторѣскѣ, дптр' акзі чентрѣ есте сѣлпѣтѣл Георгіе, асемеѣнѣ знеі четѣдѣ кз палте зідзрі, фѣкѣте де Константін Баса-

рав Брълковѣкъ ла 1700. Дитр'ачест тѣ-
ред темплъ есте дѣржа на ши моршѣнтъ
стрѣльчѣтѣи фамиліи а васараѣлор, каріи
600 ані аѣ ілѣсират патріа къ дѣделѣпчѣ-
нѣ, вѣрѣнда, ши новілітатѣ лор, вѣде саѣ
дѣгронат ла 1832 ши Грігоріе васараѣ
Брълковѣкъ, принц ад Австріеі, ши чел
дѣн вѣрѣ Басараѣ.

Колѣѣ, ѡбѣктѣ de Міхаіл Кантакѣзін
ла 1715, вѣстѣтѣ центрѣ свѣталъ съѣ чел
кѣрат ши центрѣ тѣрѣкъ чел маі палт ши
маі фрѣмос ал капіталіи пѣнѣ а пѣ се
сѣрѣа de вѣтрѣтѣр ла 1802, акѣи пѣлѣгѣте
есте дѣкъ ши пѣнѣ аѣа de проверѣ.
Дѣнѣ ачестѣ маі сѣнт: Сѣрѣндарѣ ѡб-
ѣкт de Матеі васараѣ ла 1634; Антімѣл
ал епісѣопіеі de Арѣнон; Спѣрідонѣл;
Доамна Балаша а Брълковѣнлор, вѣстѣ-
тѣ къчѣ есте каса сѣпѣтѣтелор вѣдѣве,
de ноѣ дѣфрѣтѣсѣдатѣ, ѣнал.

Дѣнѣ едѣічѣіле пѣвлѣче (зідірі маі) че-
ле маі дѣсѣтѣаѣе сѣнт: Кѣртѣ адмѣні-
стратѣвѣ, пѣнѣтрѣ тѣрѣѣа са аѣлѣгѣе ши
нозідіе; Касарѣтіа мѣліціеі; ши дѣ чѣнѣтрѣ
Бѣвѣрѣнѣлор есте Коллеціѣл пѣдіонал ла
С. Саѣа, зідіт дѣтѣмѣ ла 1780, вѣде дѣкъ
ла 1688, принцѣл Шарѣаѣ Кантакѣзін ѡб-
кѣсе ѡ шкоалѣ пѣвлѣкъ рѣмѣнѣскѣ; аноі
аѣіа ла 1825 іар са преѣѣкт дѣнѣ ѡ ар-
міѣнтѣрѣ рѣѣлѣтѣ, ши фрѣтѣсѣѣѣ че съ
вѣде аѣа.

М О Р А Л.

1.

Кіешареа Омѣлѣі.

Сѣнт еѣ аіѣеа? ши че съ ѡіе дѣа мѣ-
не? ачестѣ дѣтрѣвѣрѣі сѣнт пѣгрѣшіт челе

маі грѣме, қаре ѡтѣл шиѣ дѣсѣнѣі де поа-
те пропѣте. — Рѣспѣісѣл дѣтрѣвѣрѣлор
ачестѣра аратѣ ѡіеѣе кърѣіа ѡм а са Кіе-
шаре, сѣѣ хѣтѣрѣре, карѣ къ аѣе-
вѣрат пѣ есте алѣа, дѣкѣт дѣѣелѣнѣта дѣ-
трѣвѣнѣѣаре а пѣтерѣлор сѣле, сѣѣ ѡноѣа
естѣтеі лѣі аіѣеа.

Ачѣста скоп се кѣпрѣнде дѣн ѣн аѣѣ-
сѣрат град de ѣерѣіѣре а новілітѣрѣі мо-
ралѣѣѣдѣі. — Новілітарѣ моралѣѣѣскѣ се
напрѣнде дѣн рѣдѣкарѣ пѣтерѣлор сѣле атѣ-
та, дѣкѣт ар пѣтѣ аѣѣнѣе чѣл маі тѣре
град а моралѣѣѣдѣі. — Моралѣѣѣтѣтѣ дѣ
дѣѣелѣѣл стрѣнс есте потрѣвѣрѣѣ слѣѣѣѣѣ
лѣнѣрѣі къ аѣіѣле моралѣѣѣдѣі. — Омѣл
аре тѣдѣнѣдѣі (пропѣнѣрѣі) ши пѣтерѣі дѣ
патѣра са, карѣ пѣ-дѣѣѣѣт се лѣнѣѣ дѣнѣ
чѣѣа. Ачѣѣста дѣнѣтѣ а Сіліндѣі сѣле
ѡ пѣтѣѣе ел ѣн ѣѣп, пѣнѣтрѣ къ ел кърѣ-
де, кѣшѣкъ къ дѣѣѣнѣрѣѣ лѣі, старѣ са се
ѣѣ дѣѣѣнѣтѣдѣі; дѣн ачѣст мод поѣтѣѣе
ѡтѣл сѣпѣтѣтѣ, ѣѣгѣдѣіа, фрѣтѣсѣѣѣа, ѣѣа
ш. а. Дѣѣсѣ аѣа ѣѣнѣрѣі сѣнт скѣмѣѣѣѣѣѣре,
трѣкѣѣѣѣѣре, пѣрѣіѣѣѣѣі сѣпѣсе, ши маѣрѣѣ
старѣ ѡѣѣлѣі пѣ ѣн тіпѣ ѡ дѣѣѣнѣтѣѣѣѣѣѣе,
сѣѣ а ѡ дѣѣѣнѣтѣѣѣі се пар, тотѣш пѣѣѣл
лор пѣ ѣѣѣѣѣ дѣнѣѣ ѣѣлѣт, къчѣ ѣѣѣѣ
чѣа дѣн аѣарѣ а ѡѣѣлѣі кіешаре, дѣкѣт
аѣѣѣѣѣ ѡтѣл есте ши ел ѣн тѣѣѣларѣѣ а
лѣѣѣі сѣнѣсѣале.

Ка ѡ моралѣікъ ѡіпѣѣѣ дѣѣелѣнѣтѣ
прѣѣѣѣѣ ѡтѣл дѣн лѣѣнѣтрѣл сѣѣ маі дѣ-
пѣлѣте тѣдѣнѣдѣі а ѣнѣі патѣрѣі морале, ши
аѣѣѣѣѣѣѣ ачѣстѣіа трѣѣѣе тот чѣлѣлѣлѣт а
лѣі ѣѣп, ка ла ѣн скоп абсѣлѣт сѣѣ траѣѣ.
— Патѣра ѡѣѣлѣі моралѣ пѣ хотѣрѣѣѣѣѣ
прѣѣѣл ѣіпѣлѣі пѣмаі дѣнѣ ѡ чѣрѣре de
ѣѣс а пѣтерѣлор, сѣѣ дѣнѣѣ ѣлѣѣѣарѣѣ ѣіе-
дѣі сѣнѣсѣале, чѣі дѣнѣѣ ѡ чѣрѣре маі дѣпѣлѣ-

тъ а птеріор, саз дѣпъ хотѣрѣтоареле темері а мінці практиче, дѣ карѣ тоу маі стѣ пѣтінца де а да дѣдрентаріс чеі маі дѣпалтъ пѣтері пріа дѣделептеле темері а кѣпоцінціі.

Плактл віеді сенсале нѣ е дѣ старе стѣ дѣдествѣлѣ не мораліка дѣделѣпта фіінцѣ — отѣл; — фіінд кѣ ел дела претѣлте кондіці атѣрнѣ, песте каре нѣ есте стѣпѣл. — Іарѣ мінтѣ дін протівѣ, кѣнд дѣнса вреа а дѣдрепта а са маі дѣпалтъ а черері пѣтере*), пѣне дѣ трѣлса лѣцѣ моралітѣдїі, ка чеа маі дѣпалтъ, абсолѣтѣ, ші не-кондіціонатѣ лѣде, де карѣ тот тревѣе стѣ се дїнѣ, каре де нїмік алте нѣ се маі дїне, ачеаста аша сѣпѣ: дѣплїнѣще фѣрѣ інтерес тоате дѣвторїнделе тале, дін тоате пѣтерїлетале. — Кѣзѣтѣ дѣ вѣт те ласе пѣтерїле адї а дѣна дїе віртѣдї. Мінтѣ дѣгѣдїе отѣлї, ка впеі фіінцѣ септїменталѣ гѣстарѣ а септїменталеі вѣкрїі, дѣсѣ кѣ ачеаа рѣстрїцере, ка ачеа гѣстаре кѣ віртѣтѣ ші дѣвторїнда стѣ нѣ се дѣпротівѣскѣ, — Фііндѣт пѣтрѣ от нїмік маі дѣпалт, ші маі череск нѣ се поате кѣцета, дѣкѣт віртѣбоса дѣплїнїре а дѣвторїндѣлор сале, вртѣлѣ дарѣ, кѣткѣ ал сѣл чел маі дѣпалт, ші маі таре скоп, адекѣ а са кіетаре дѣ ачеаста тревѣе сѣл кѣвте. — Дѣсѣ отѣл есте о повїлѣ, чї рѣстрѣнсѣ фіінцѣ, апої де ші мінтѣ дѣтрѣна дї дїне дѣпалте морала са порѣкѣ, ші страшнїчіа ачестїа, тотѣш пѣтрѣ кѣ есте трекѣтор, ші прїа ачеаста кѣ сенсѣалїтатѣ дѣкѣпціѣрат, кѣрѣденїа воїндеї сале, ші ажѣпѣрѣ впеі

дѣ тоатѣ форма севѣршїте моралітѣдї пѣтрѣ дѣнсѣл нѣмаї о поатѣ рѣтѣлне. Кѣ пѣтїнцѣ дѣсѣ есте, ші пѣтрѣ ачеїа ші алї дѣвторїе, не-дѣчетата апропїарѣ де ачест скоп. Прїа ачеаста капѣтѣ морала лѣї сѣргѣїнцѣ вѣ пѣтѣрѣїнїт кѣтп, не каре дѣнсѣл пѣрѣрѣ поате вѣмѣла, ачеаста дарѣ а отѣлї дѣпалтаре се пѣтѣвѣще повїлїтарѣ моралїкѣ.

Апої де ші отѣл нѣ се пѣвѣе моралїчеще вѣп, тотѣш дѣвторїс есте а сѣ сѣргѣї, ка сѣ апропїе а са воїнцѣ дѣчет дѣчет атѣта де апропїе де моралїкѣл вѣп, не кѣт дї есте кѣ пѣтїнцѣ. Чева маі дѣпалт пѣтрѣ ел, нїмік нѣ се поате гѣндї, ші ачаста поате ел фѣче прїа словода са воїе. Дїнѣрѣ (пропрїетїсїрѣ) ачестеї лѣї нѣмаї кѣ пѣтїнца пѣтерїі морале дѣтрѣвѣїндаре есте пѣтїнца моралѣ, вѣ вѣп пѣтрѣ от петрекѣтор. Ші аша ла дѣтрѣварѣ: Пѣтрѣ че сѣлпт еѣ аїчеа? тревѣе респѣнс: Ка се нѣ повїлїтез не мїне моралїчеще. — Отѣл, каре афарѣ де пѣтѣрѣ черерїі маі дѣпалте, аре ші алта а моралѣлї, авѣрїа обїект есте чеа маі дѣпалтъ фѣрїчїре, кѣтѣлѣ а пѣлѣї дѣпѣ ачеаста фѣрїчїре, дѣсѣ нѣмаї дѣ кѣт ачеаста кѣ віртѣтѣ ші моралѣ се потрївѣще, ші аша кіетарѣ отѣлї стѣ дѣтрѣн апѣсѣрат град де фѣрїчїре а повїлїтїрїі моралїчещї. Ші такарѣ ші ачела от, каре ачест град а фѣрїчїреї сале лѣл ажѣнс, нѣ есте словод де пѣлѣчѣрїе ші гревѣтѣдїе віедїі, каре зак афарѣ дін пѣтѣрѣ лѣї, тотѣш тревѣе кѣцетѣл сѣл пѣрѣрѣ сѣл тѣлгїе, дѣ кѣт ел шаѣ пѣтѣт дѣплїнї дарѣторїнда.

Dr. Vasich.

*) Facultas appetendi.

Ф А Б Ъ Л Ъ.

Барза, (Кокостъргъл) Жоіе ши Пъпъза.

*Carmina Paulus emit recitat sua
carmina Paulus,
Nam quod emas possis dicere
iure tuum.*

Барза дъвла кѣндва пѣстѣіе,
Неврѣнд а ши де домніе;
Din цара знде шѣдеа
О варъ, іарна фѣеа.
Дечі л' алѣ Жоіе палат
Се фѣкѣ одагъ сѣат:
Дн че кп с'ар пѣтеа 'пвінде
Барза, фър' върсері де сѣнде;
Съ се сѣпѣіе ла даре,
Ка ши алте свѣрѣтоаре; —
Сѣатѣл пѣ се іспрѣві,
Ш'о пѣпъзъ се іві,
Къ кѣвѣнт к'ар фі дн старе,
А сѣпѣне л'аскѣлтаре
Пе варъ, кѣт е де таре;
Zeii рѣд, се деспѣрѣск',
Дар' ла термін тоді порнеск
Ла лакѣл, знде шѣеа,
Къ варзеле дес вінеа.
Пъпъза'ши дппрѣмѣтасе
Дела Філомелъ зп глас.
Дечі фаче пайнтѣ зп пас
Ш' днчепе к'о ворѣъ алеасъ:
А ворѣі де 'тпѣрѣдіе,
Dea варзелор даторіе,
Ші къ аѣ а се 'нкіна
Ла Жоіе сѣіндіа са.
Барза се фѣгѣдзіеце,

Къ де астѣзі дпнапте,
Къ сѣпѣнере фѣрѣпте,
Тоатѣ ачестеа ле 'пплінеце. —
Дечі Жоіе дрепт респлѣтіре
Пъпъзі'і фѣгѣдзі
О креастъ, (спре сѣтедіре),
Ш' зп глас грос деа пѣпѣі.

Се 'птѣмплъ ши пе ла поі;
Ка прпн кѣвѣнт кѣтпѣрат,
Съ'ді фачі пѣте ла 'тпѣрат.

Іоан Креѣскъ.

МІЕЗЪЛ НОНЦІ.

Сомп азнд ши грѣѣ е песте
Хемісѣрїѣл пѣтѣатеск, —
Inimamі de norіі чеі гроші
Апѣсатъ тіо сімѣск, —

Кѣнд пе фада чеалалтъ
Міезѣл соаре лѣмінеазъ,
Ші дѣ а гптелор сѣспнѣрї
Вѣнтѣл пѣ се 'тповореазъ, —

Ах се почѣз ачѣаста фаче,
Прпн вре о пѣтѣре 'палтъ,
Аші сѣпа о гроапъ ларгъ
Пѣп' дн партеа чеалалтъ:

Ка лѣмінъ се рѣсаіѣ,
Каре поаптеа с'о ресѣіре,
Ші поноаръ сомѣроасе
Се дешѣпте спре тѣрїре! —

I. Many.